Programare Logică

Metoda Algebrei Iniţiale

Aplicaţii

Vom prezenta următoarele aplicaţii ale metodei algebrei iniţiale:

- reprezentarea expresiilor în formă poloneză inversă,
- compilării unei expresii aritmetice folosind o maşina cu stivă şi acumulator.

$G=(S_0,N,T,P)$ pt. expresii

Definim o g.i.c. pentru expresii construite cu variabilele

$$X = \{x, y, z\}.$$

$$\mathbf{G} = (S_0, N, T, P)$$

$$N = \{\langle prog \rangle, \langle exp \rangle, \langle term \rangle, \\
\langle fact \rangle, \langle var \rangle \},$$

$$S_0 = \langle prog \rangle, \\
T = \{x, y, z, (,), +, *\}, P = \{p0, \dots, p9\},$$

$G = (S_0, N, T, P)$ pt. expresii

$$[p0]\langle prog\rangle \longrightarrow \langle exp\rangle$$

$$[p1]\langle var\rangle \longrightarrow x$$

$$[p2]\langle var\rangle \longrightarrow y$$

$$[p3]\langle var\rangle \longrightarrow z$$

$$[p4]\langle fact\rangle \longrightarrow \langle var\rangle$$

$$[p5]\langle fact\rangle \longrightarrow (\langle exp\rangle)$$

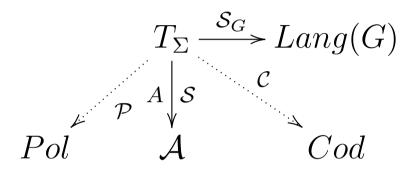
$$[p6]\langle term\rangle \longrightarrow \langle fact\rangle$$

$$[p7]\langle term\rangle \longrightarrow \langle fact\rangle * \langle term\rangle$$

$$[p8]\langle exp\rangle \longrightarrow \langle term\rangle$$

$$[p9]\langle exp\rangle \longrightarrow \langle exp\rangle + \langle term\rangle$$

Semantica algebrei iniţiale

$$t_w \stackrel{\mathcal{S}_G}{\lessdot ----} w$$

$$\downarrow^{\mathcal{S}_A}$$

$$Sem(w) = \mathcal{S}_A(t_w)$$

Algebra Pol - suportul

- ■Definim forma poloneză postfix a unei expresii din L(G) prin metoda algebrei iniţiale. Pentru aceasta construim $\mathcal{G}$ -algebra semantică Pol, unde $\mathcal{G} = (S = N, \Sigma = P)$.
- $Pol_s = T^* = \bigcup_{k \geq 0} T^k, s \in N \setminus \{\langle var \rangle\}$ $Pol_{\langle var \rangle} = X = \{x, y, z\}$

Algebra Pol - operaţiile

- $lackbox{P}ol_p: T^* o T^*, \ p \in \{p0, p5, p6, p8\},$ $Pol_p(w) = w \ \text{oricare} \ w \in T^*,$
- Pol_{p1} , Pol_{p2} , $Pol_{p3} : \rightarrow X$, $Pol_{p1} = x$, $Pol_{p2} = y$, $Pol_{p3} = z$,
- $\blacksquare Pol_{p4}: X \to T^*$, $Pol_{p4}(v) = v$, oricare $v \in X$,
- $\blacksquare Pol_{p7}: T^* \times T^* \to T^*, Pol_{p7}(\alpha, \beta) = \alpha \beta *,$
- $\blacksquare Pol_{p9}: T^* \times T^* \to T^*, Pol_{p7}(\alpha, \beta) = \alpha\beta +$

Forma poloneză

- $ullet \mathcal{S}_G: T_\Sigma o Lang(G)$ unicul $\mathcal{G}$ -morfism $\mathcal{P}: T_\Sigma o Pol$ unicul $\mathcal{G}$ -morfism
- Pentru orice $e \in L(G)$, forma poloneză postfix este $\mathcal{P}(t_e)$, unde $t_e \in T_{\Sigma}$ este unicul termen cu $\mathcal{S}_G(t_e) = e$.
- $\begin{array}{l} \blacksquare e = y*(x+z) \\ t_e = \\ p0(p8(p7(p4(p2), p5(p9(p8(p6(p4(p1))), p6(p4(p3))))))) \\ \mathcal{P}(t_e) = \mathcal{P}(T_{p0}(T_{p8}(T_{p7}(T_{p4}(T_{p2}), T_{p5}(T_{p9}(T_{p8}(T_{p4}(T_{p1}))), T_{p6}(T_{p4}(T_{p3}))))))) = \\ Pol_{p0}(Pol_{p8}(Pol_{p7}(Pol_{p4}(Pol_{p2}), Pol_{p5}(Pol_{p9}(Pol_{p8}(Pol_{p6}(Pol_{p4}(Pol_{p1}))), Pol_{p6}(Pol_{p4}(Pol_{p3}))))))) = \\ Pol_{p7}(y, Pol_{p9}(x, z)) = Pol_{p7}(y, xz+) = yxz + * \end{array}$

Compilarea unei expresii

- Folosim pentru compilare o maşină cu stivă şi acumulator (MSA)
- Definim limbajul MSA şi algebra semantică Cod. Compilarea expresiei $e \in L(G)$ în limbajul MSA este $\mathcal{C}(t_e)$, unde $t_e \in T_\Sigma$ este unicul termen cu $\mathcal{S}_G(t_e) = e$, iar $\mathcal{C}: T_\Sigma \to Cod$ este unicul $\mathcal{G}$ -morfism.

Funcţionarea SMA

- La efectuarea operaţiei $op(e1, ..., e_n)$, valorile $e_1, ..., e_{n-1}$ vor fi în stivă, iar valoarea lui e_n în registru.
- Rezultatul evaluării oricărei expresii este depus în registru. Registrul este vârful *real* al stivei. Evaluarea unei expresii lasă stiva neschimbată.

 e_n $op(e1, \dots, e_n)$ e_{n-1} $\dots$ e_1 $\dots$

Instrucțiunile SMA

- R este registrul (acumulatorul)
- P este adresa primei poziții libere din stivă

(încarcă în $\mathbb{R}$ valoarea din v)

(mută în stivă valoarea din R)

print (afișează conținutul lui R)

dv

```
    Instrucţiunile SMA:
    inc P (incrementează P)
    dec P (decrementează P)
    Ad R (adună valoarea din vârful stivei cu cea din R,
        iar rezultatul este depus în R)
    Mu R (înmulţeşte valoarea din vârful stivei cu cea din R,
        iar rezultatul este depus în R)
```

Algebra Cod - suportul

- $\blacksquare Inst(MSA)$ = instructionile definite anterior
- codul unei expresii este un şir de instrucţiuni separate prin ";"
- $Cod_s = (Inst(SMA) \cup \{;\})^*$, oricare $s \in S = N$
- Notăm $SI := Cod_s, s \in S$

Algebra Cod - operaţiile

- $C_{p0}: SI \to SI,$ $C_{p0}(\alpha) = \alpha; \text{print}$
- $C_p: SI \to SI, p \in \{p4, p5, p6, p8\}$ $C_p(\alpha) = \alpha$
- $C_{p1}, C_{p2}, C_{p3} : \to SI,$ $C_{p1} = \operatorname{Id} x, C_{p2} = \operatorname{Id} y, C_{p3} = \operatorname{Id} z$
- $lackbox{$ \ $} C_{p7}: SI imes SI o SI,$ $C_{p7}(lpha, eta) = lpha; extstyle R; extstyle R; extstyle P; eta; extstyle Mu R; extstyle dec P$
- $C_{p9}: SI \times SI \rightarrow SI$, $C_{p9}(\alpha, \beta) = \alpha; \text{st R;inc P}; \beta; \text{Ad R;dec P}$

Compilarea

- Pentru orice $e \in L(G)$, codul evaluării expresiei e este $C(t_e)$, unde $t_e \in T_{\Sigma}$ este unicul termen cu $S_G(t_e) = e$.
- $\begin{aligned} \bullet e &= y * (x + z) \\ t_e &= \\ p0(p8(p7(p4(p2), p5(p9(p8(p6(p4(p1))), p6(p4(p3))))))) \\ \mathcal{C}(t) &= \mathcal{C}(T_{p0}(T_{p8}(T_{p7}(T_{p4}(T_{p2}), \\ T_{p5}(T_{p9}(T_{p8}(T_{p6}(T_{p4}(T_{p1}))), T_{p6}(T_{p4}(T_{p3})))))))) \\ &= \\ C_{p0}(C_{p8}(C_{p7}(C_{p4}(C_{p2}), C_{p5}(C_{p9}(C_{p8}(C_{p8}(C_{p8}(C_{p6}(C_{p4}(C_{p1})))), C_{p6}(C_{p4}(C_{p3}))))))) &= \\ C_{p9}(C_{p8}(C_{p8}(C_{p6}(C_{p4}(C_{p1})))), C_{p6}(C_{p4}(C_{p3})))))) &= \\ \end{aligned}$

Compilarea

$$\begin{split} &C_{p0}(C_{p7}(C_{p2},C_{p9}(C_{p1},C_{p3}))) = \\ &C_{p7}(C_{p2},C_{p9}(C_{p1},C_{p3})); \text{print} = \\ &C_{p2}; \text{st R;inc P; } C_{p9}(C_{p1},C_{p3}); \\ &\text{Mu R;dec P;print} = \\ &C_{p2}; \text{st R;inc P; } C_{p1}; \text{st R;inc P; } C_{p3}; \\ &\text{Ad R;dec P ;Mu R;dec P;print} = \\ &\text{Id}y; \text{st R;inc P; Id } x; \text{st R;inc P; Id } z; \\ &\text{Ad R;dec P ;Mu R;dec P;print} \end{split}$$

$$e = y * (x + z), x = 3, y = 7, z = 2$$

Cod	R	Stiva(←)	Р
~~-~~	-	_	1
$\operatorname{Id} y;$	7	_	1
st R;inc P;	7	7	2
$\operatorname{Id} x;$	3	7	2
st R;inc P;	3	3 7	3
$\operatorname{Id} z;$	2	3 7	3
Ad R;dec P;	5	7	2
Mu R;dec P;	35	_	1
print	35		